

Karlos Beloki Zabala

*Tolosa,
Gipuzkoa
(1948)*

Aurkibidea

Biografia

Bedaioiko Illorreta baserrian jaioa. Ardiak txikitatik gustatzen zitzaizkion, baina aitak ez zuen ardirik nahi baserrian, bestela ere nahiko lan bazela eta. Berak, ordea, ezin etsi, eta nahiko diru lortu zuen bezain pronto jarri zituen bere lehen ardiak. Gaztagintzari ekin zion orduan, eta makina bat urtez jardun du horretan geroztik, berari gazta jatea gustatzen ez bazaio ere.

Zintak

TOL-008

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2009-11-26
- **Iraupena:** 167 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

Pasarteak

1. Anai-arrebak zaintzeko ardura

- **Erref:** TOL-008/002
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:01:22. **Bukatu:** 00:02:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

<p>Baserriko bizimodua du hizpide. Bederatzi anai-arreba ziren; Karlos zaharrena. Anai-arrebak zaintzeko ardura zuen.</p>

Transkripzioa

- Senidetan zaharrena ziñala esan didazu.
- Bai. Ta majiña bat zaindu nittun nik, nerek baiño gehigo, nere senidek.
- Bai? Zenbat senide ziñaten?
- Beatzi.
- Ta ordun nola konpontzen zan aita, ama, seme zaharrena...?
- Aittek eta amak ein behar izaten zittuen lan pilla bat. Oain bezalaxe izaten zan lana ugari, diru gutxi irabazteko. Eta ni, zaharrena nola bainintzen, ba, pixkat gai izan nintzenen umeei erreparatzeko eo, hortxe. Sehaska haundi bat izaten zan, hola... zan [...] zana, hola, bi hanka zittuna. Ta han eraiñaz. Eta hantxe. Txupetea nahi izaten zuen. Arreba bigarrenak, nere hurrengo arrebak, txupetezalea zan oso . Eta ez dakit laugarrengoa o zein zan, ni hari erreparatzen, [pixkat] eraiñez, ezin isildu ta txupetea emanda ta. Ta bestea atzetiken begira txupetea hartuko lukenen. Ta, halako baten, ni pixkat distraittu nitzen garaian, da! kendu hari txupetea, ta hartu txupetea ta korrika! Ta ni utzi umea ta hari segika, etxean bueltan. Ta noizpaitten txupetea harrapatu nonen, txupetea kendu ta berriz atzea umea isiltzea. Ta hemen ibiltzen giñen komeritan. Ta hortxe, ahal zan bezala. Amak, askotan, igual aitte lanak eittea o basoa o kanpoa juna, igual behientzako janak ekarri behar. Eta, bueno, ez zan oaingo kontuik izaten. Oain´e gaizki baiño ordun gaizkigo. Ordun gaizkigo. Eta hola, ba, beatzitaño.

2. Txiki-txikitatik ardiak gustuko

- **Erref:** TOL-008/003
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:02:53. **Bukatu:** 00:05:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:

16 urte zituela, igeltsero lanetan hasi zen. Txiki-txikitatik zituen ardiak gustuko, eta igeltsero lanetik ateratzen zuen diruarekin arkumeak erosten zituen. Gero, Karlosen aita ardi batzuk ekarri zituen eta artaldeak osatu zituen. Aita ibiltzen zen ardiekin, eta gaztak ere egiten zituen. Karlosen aita Ordiziako azokara joaten zen arkumeak eta gazta saltzera.

Transkripzioa

Ni bastante garaiz hasi nintzen ateatzen. Aurrena, zerbait ibili nintzen, 16 urtekin hasita, pixkat igeltsero hasi behar nola ta, hola, igeltsero. Beti ardik etxen. Tiki-ttikitatiken gustatu izandu zitzaizkiten ardik. Eta lehen eukitzen omen zittuen aittek-eta, baiño, gero, ni ya... ni jaiota ta garai hoitan behintzat ez. Garai hoitan ez. Eta hona etortzen zan artzai bat negun eta, jo, ni beti inbiditan. Ni beti inbiditan. Eta "Aitte, ardik" eta "Bai, ardik zea", ta... Gero behintzat hasi nitzen garaian 16 urtekin eo igeltsero ta zerbait, handiken irabazten nun dirukin-ta, arkumek ekarri ta biberotik-eta [...] emanez ta hola batzuk jarri ta... Neri gustatu iten. Ez haikin egoteko, lanen beste alden ibili behar izaten non, baiño kapritxo hoik. Ordun aittek ekarri zittun beste 2-3 ardi o eta nik hazitakokin eta abar hasi giñen ardik, hola, batzuk ugaritzen. Eta orduzkeoz beti izan ditteu ardik. Eta ni nola ibiltzen nintzen kanpoa asteburutan ta lanetik etortzen nintzenen ta beti etxen lanen ibiltzen nitzela, baiño aitte erabat etxen. Aitte ibiltzen zan ardikin. Gaztak itten zittun. Hamabost aldira o, Ordizia ematen zitun. Ya hartzaillea fijo eukitzen zun eta hola ibiltzen giñen. Nik... obran ordun lanen ibiltzen nitzen. Bueno, soldaduskatik etorri ta gero berriro obran hasi nitzen. Eta, ordun, obran ibiltzen nitzen. Goizen lanea juteako goizago atera ta eamaten nun Ordizia hure. Arkumek baldin bazien, arkumek, gaztak baldin bazittun, gaztak, hartu ta harea ematen nun eta lanea juten nitzen. Eta gero, ba, baldin banitzen hemen Tolosa aldetiken eo hemen ingurutiken, bazkaltzea etortzen nitzen etxea. Hure trenen etortzen zan Alegria, ta gero hure etxea ekartzen non. Hala, bazkaldu ta berriz jun. Gaiñantzen, normalen ez nintzen etxea etortzen, tabernan baten eo bazkaltzen gendun, baiño.

3. Ordiziako azoka

- **Erref:** TOL-008/004
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:05:16. **Bukatu:** 00:06:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Asteazkenetan, Ordiziako azokara joaten ziren tratura. Tolosako azokara oso gutxitan joaten ziren.

Transkripzioa

- Eta Ordizia... Zeatik juten ziñaten Ordizia?

- Ba, Ordizin astiazkenetan nola izaten dan azoka. Bai ordun ta bai oain. [...] segitzen du. Eta, ordun, ba, biltzen zien arkume erostaillek, karnizerok... eta, ba, han tratua eitten zan.

- Eta Tolosaa ez zenduen joeraik eukitzen?

- Tolosaa oso gutxi. Oso gutxi. Tolosan larunbatetan izaten da /izatea/.

- Eta zeatik hoi?

- Ba, ni ez naiz goatzen iñoiz... Ordizin beti izan izandu da... zan feri... ez dakit, ba, oain ez dakit, baiño inportantegoa eo, o kantidade gehigo biltzen zan. Beti ohitture gehigo zan. Eta han... harea ibiltzen giñen. Beti, aitte zan garaian, harea ibiltzen giñen.

4. "Sasardiak", basoko ardiak

- **Erref:** TOL-008/007
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:11:08. **Bukatu:** 00:12:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

<p>Artzaintza du hizpide. "Sasardiekin" (sasiardiekin) hasi ziren; basoko ardia izan ohi da, "ahuntzaren estilokoa". Ardi mota horren ezaugarriak aipatzen ditu. Karlosen aita aritzen zen gaztak egiten.</p>

Transkripzioa

- Ardikin lehendabizi hasi giñen esaten zaienak "sasardik" eo, basoko ardi latxa. Bueno, ardi latxa dena da hemen ibiltzen dan hau, baiño arkumea hazitzeko bakarrik bezela.

- Sasardia?

- Bai. Ez al dezu iñoiz entzun?

- Ez.

- Sasardie da, ba, pixkat sasi aldetiken ibiltzen dan ardia, ahuntzen estiloa. Ardik izaten die, ba, hanka-luxeagok ta hola mehaxtagok ta hola. Hoik ya sasi aldea ta... sasira gehiago jotzen duenak, laharrek eta hola jateko. Hoitatik eta hola pixkanan hasi giñan eta, gero, nahastutzen, ba, beste razako aharikin-ta, ta hola. Gero hasi giñen, ba, gaztak eiten. Printzipal aitte gehigo. Gaztak itten-ta aitte hasi zan. Ni beti etxen beste lanak eitteko bai, baiño erabat-erabat egoten zana aitte nola izaten zan.

5. Gazta egitea

- **Erref:** TOL-008/008
- **Iraupena:** 0:03:49. **Hasi:** 00:12:07. **Bukatu:** 00:15:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Gazta egitea. Lehen gazta nola egiten zuten kontatzen du.

6. Gatzura kentzea

- **Erref:** TOL-008/009
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:15:56. **Bukatu:** 00:18:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Gazta egitea. Gazta ontzeko, gatzura kendu behar izaten zaio. Gatzurak, denborarekin, gazta mintzen du. Garrantzitsua da prentsa toki epelean egotea; hotzarekin gatzura ez da behar bezala ateratzen.

7. Anai-arrebak zain eta baserrian lagundu

- **Erref:** TOL-008/012
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:22:29. **Bukatu:** 00:24:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Karlos bederatzi senidetan zaharrena da. Umetatik anai-arrebak zaintzeko ardura izan du. Umetan, baserrian zer lan egiten zituen kontatzen du.

8. Etxeko lan-banaketa

- **Erref:** TOL-008/013
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:24:10. **Bukatu:** 00:25:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Baserriko bizimodua. Gizon eta emakumeek arteko lan banaketak, ezberdintasunak... ditu hizpide. Lehengo eta oraingo bizimodua alderatzen ditu.

9. Neska-mutiletan etxean lagundu behar

- **Erref:** TOL-008/014
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:25:42. **Bukatu:** 00:26:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Baserriko bizimodua. Gurasoek seme-alabekin nolako tratua zuten azaltzen du. Gazte garaian, lan berdintsuetan aritzen omen ziren neska zein mutil.

10. Igandetan, zazpietako mezara

- **Erref:** TOL-008/017
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:28:26. **Bukatu:** 00:29:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Igandetan, zazpietako mezara joan ohi ziren. Inguruko baserrietako umeak elkarrekin joaten ziren.

11. Garia

- **Erref:** TOL-008/018
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:29:15. **Bukatu:** 00:31:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Garia igitaiarekin eta segarekin nola moztzen zen kontatzen du. Gari nola jotzen zen eta sortak nola lotzen ziren azaltzen du.

12. Lasta-balak, bidea argitzeko

- **Erref:** TOL-008/019
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:31:01. **Bukatu:** 00:31:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Mezara zihoazenean, lasta-balak erabiltzen zituzten bidea argitzeko. Auzoko 'Jazku' baserrikoekin joaten ziren igandetan zazpietako mezara.

13. Auzoko tabernak

- **Erref:** TOL-008/020
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:31:44. **Bukatu:** 00:33:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Bedaio auzoari buruz hitz egiten du. Mezara joan aurretik, tabernan aldatu ohi zituzten oinetakoak. Meza ondoren, Bedaio Bitarteko tabernan egiten zen "gosari txikia". Auzoan beste aldekoak, berriz, "Valentinaneko tabernan" biltzen ziren.

14. Igandetan lana egiteko apaizaren baimena behar

- **Erref:** TOL-008/022
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:34:50. **Bukatu:** 00:35:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Igandetan ez zen lanik egiten. Igandetan baserrian lana egiteko, apaizari eskatu behar izaten zitzaion baimena.

15. Dantza eskatzeko lotsa

- **Erref:** TOL-008/024
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:35:51. **Bukatu:** 00:36:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Gaztetako ibilerak ditu hizpide. Auzoko erromerian, "sueltoan" aritzen ziren. Neskei dantza eskatzeko lotsak... Auzo alkatea aritzen omen zen erromeria zaintzen, agindutako orduan buka zedin.

16. Bedaioko apaizari boikota

- **Erref:** TOL-008/025
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:36:34. **Bukatu:** 00:38:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Bedaioako erromeriak. Apaizarekin gorabeherak izan zituzten askatasun gutxi ematen zuelako. Dantza lotuan eginez gero, kongregaziotik botako zituztela esan ohi zien gazteei. Denbora batean, apaizari boikota egiteko, gazte jendea ez zen igande goizeko mezara joan. Autobusa hartu eta Amezketara joaten ziren mezara.

17. Dantza lotua debekatuta

- **Erref:** TOL-008/027
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:38:37. **Bukatu:** 00:39:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Bedaioako erromeriak. Dantza lotuan eginez gero, neska zein mutil bota ohi zituzten kongregaziotik. Apaiza plazatik gertu bizi zen.

18. Erromeria, harremanetan hasteko aukera

- **Erref:** TOL-008/029
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:40:46. **Bukatu:** 00:41:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Auzokoen arteko harremanak. Gazte jendea nola hasten zen harremanetan. Bedaion, bi-hiru tokitan izaten zen soinujolea, erromeria: 'Eskoletxe'-n, 'Zumizketa'-n eta sagardotegian.</p>

19. Garai bateko ezkontzak

- **Erref:** TOL-008/031
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:42:02. **Bukatu:** 00:43:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Garai bateko ezkontzei buruz hitz egiten du. Etxean entzundakoak kontatzen ditu. Arreoa gurdian eramaten zen: gurdiaren ardatza lehor-lehor jartzen zen (gasa eman gabe) zarata atera eta horrela jendeak ezkontzaren berri izateko.

20. Ezkontzak eta ezkongabeak

- **Erref:** TOL-008/033

- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:45:08. **Bukatu:** 00:46:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkongabeak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Lehen, gazterik ezkondu ohi zen jendea. Behin 30 urtez gero, bikoterik ez zuenari "neskazahar edo mutilzahar" esan ohi zitzaion.

21. Emakumeak eta galtzak

- **Erref:** TOL-008/034
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:46:26. **Bukatu:** 00:46:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Lehen, emakumeek ez zituzten galtzak jantzen. Gutxi batzuk baserriko lanetarako jantzi ohi zituzten galtzak: garoa biltzera basora joan behar zutenean... Harrituta geratu ohi ziren emakumeak galtzak jantzita ikusiz gero.

22. Bedaio, bi nagusirena

- **Erref:** TOL-008/036
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:48:13. **Bukatu:** 00:49:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Bedaio bi nagusirena zen. Auzoaren zati bat Elosegirena zen, eta bestea, berriz, Alustizarena. Antza denez, Elosegik bere jabetzako lurretan errepedea egin zuen: eskuz, auzolanean... Bi lurren arteko muga non zegoen, eta errepedea noraino egin zen aipatzen du.

23. Birraitona eta abarkak

- **Erref:** TOL-008/037
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:49:09. **Bukatu:** 00:51:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Karlosek birraitonari buruzko istorio bat kontatzen du. 'Belarmuga' baserri parean lokatz handia egoten omen zen, eta Karlosen birraitona, Tolosara joateko handik pasa behar zuenez, abarkak kendu eta sorbaldan zintzilikatuta hanka-hutsik joan ohi zen. Abarkak ondatzeko beldurra zuen. Behin, hankan kristala sartu zitzaiola kontatzen du.

24. Abarkak eta mantarrak

- **Erref:** TOL-008/038
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:51:09. **Bukatu:** 00:52:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Abarka eta mantarrei buruz hitz egiten du. Mantarrak nola janzen ziren azaltzen du.

25. Amezketarren "bandido" fama

- **Erref:** TOL-008/040
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:52:33. **Bukatu:** 00:53:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Amezketarrek "bandido" fama zuten. Askarate eta Bedaioko jaietan zer gaiztakeria egiten zituzten kontatzen du.

26. Arrea, karrama eta goldea

- **Erref:** TOL-008/042
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:53:29. **Bukatu:** 00:54:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Baserriko lanetarako erabiltzen diren hainbat tresna aipatzen ditu: arrea, karrama, goldea... Tresnak nolakoak diren deskribatzen du.

27. Gaztetako ibilerak, gaiztakeriak...

- **Erref:** TOL-008/043
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:54:01. **Bukatu:** 00:55:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Bedaio inguruko festetan, gazte ugari biltzen zen. Amezketako gazteek zer gaiztakeria egiten zituzten kontatzen du: lan-tresnak zuhaitzetan ezkutatu...

28. Astakumea etxe barrura sartu

- **Erref:** TOL-008/046
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:55:41. **Bukatu:** 00:57:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Bedaioko gazte batzuek egindako gaiztakeriak kontatzen ditu. Neska-laguntza egin ondoren, astakumea auzoko baserri baten barrura sartu zutenekoa kontatzen du.

29. Arroz-esnea leihotik ostu

- **Erref:** TOL-008/047
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:57:32. **Bukatu:** 00:58:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Amezketarrek Bedaion egindako gaiztakeriak ditu hizpide. 'Bedaio Barrena' baserrian, leihoan hozten utzita zeukaten arroz-esnea. Gogoratu zirenenerako, falta zen egun horretako postrea.

30. Belar-metak errepidera bota

- **Erref:** TOL-008/048
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:58:19. **Bukatu:** 00:59:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Amezketarrek Bedaion egindako gaiztakeriak ditu hizpide. Bedaioa joandakoan, belar-metak errepidera bota zituztenekoa kontatzen du.

31. Behi begi bakarra...

- **Erref:** TOL-008/052
- **Iraupena:** 0:03:44. **Hasi:** 01:02:59. **Bukatu:** 01:06:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Auzoko gizon bati buruz hitz egiten du. Gizon hark ez zuen ondo hitz egiten, baina bertakoek ondo ulertzen zioten. Auzoko horrek hernaniar batzuekin egindako tratu bati buruzko pasadizoa kontatzen du.

32. Bidelapurra ote?

- **Erref:** TOL-008/053
- **Iraupena:** 0:04:50. **Hasi:** 01:06:43. **Bukatu:** 01:11:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Auzoko gizon bati buruz hitz egiten du. Gizon hark ez zuen ondo hitz egiten, baina bertakoek ondo ulertzen zioten. Gizon hori txekorra saltzetik Bedaiora bueltan zihoala bidelapur bat atzetik zuelakoan izandako gorabeherak kontatzen ditu.

33. Lapurretak baserrian

- **Erref:** TOL-008/054
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 01:11:33. **Bukatu:** 01:12:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Baserrian, lapurretak izaten ziren. Auzoan izandako lapurreta batzuk ditu hizpide.

34. Auzoan bi telefono

- **Erref:** TOL-008/055
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 01:12:38. **Bukatu:** 01:14:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:

Bedaion, auzoko bi etxetan zegoen telefonoa. Etxe horietakoek lan handia izaten zuten telefonoko abisuak etxez etxe ematen. Albaitariarekin hitz egiten erabili ohi zuten telefonoa gehien.

35. Aurreko telebistak Bedaion

- **Erref:** TOL-008/057
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 01:14:27. **Bukatu:** 01:15:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:

<p>Bedaion, aurreneko telebista Zumizketan edo sagardotegian jarri zutela kontatzen du.</p>

36. Joan Antonio Sarasola eta telebista

- **Erref:** TOL-008/059
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 01:15:57. **Bukatu:** 01:17:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Joan Antonio Sarasola txistulariari buruz hitz egiten du; "tximista madarika!" esateko ohitura omen zuen. Lehen, auzokoak 'Zumizketa'-n biltzen ziren pilota partida telebistaz ikusteko. Sarasolak galdetzen omen zuen telebistaz bestaldekoek bera ikusten al zuten?</p>

37. Argindarra aurrenekoz

- **Erref:** TOL-008/060
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 01:17:20. **Bukatu:** 01:18:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Gogoan du argindarra noiz jarri zuten etxean: Amezketatik jarri zuten. Auzoko etxe batean, aurrenezko argia piztu zuteneko pasadizoa kontatzen du.

38. Argindarrarekin izandako istripua

- **Erref:** TOL-008/063
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 01:20:01. **Bukatu:** 01:22:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Argindarrarekin izandako ezbeharra Bedaion. Karlos umea zela, mutil batek istripua izan zuen argi-postean lanean zebilela. Mutil hura nola salbatu zuten kontatzen du.

39. Apaizaren boterea

- **Erref:** TOL-008/065
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 01:24:38. **Bukatu:** 01:25:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Apaizak botere handia zuen Bedaion, eta beldurra omen zitzaion. Mezara berandu iritsiz gero, zigorrak edo auzolanak ezartzen omen zituen.

40. Pazkoazkoa

- **Erref:** TOL-008/067
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 01:26:43. **Bukatu:** 01:29:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Elizaren indarra du hizpide. Apaizak herriko jende guztia kontrolatzen omen zuen. Pazkoazkoa egiteko txartelak eskuratzeko, apaizak doktrina galdetzen zuen. Karlosi behin ez omen zion txartelik eman.

41. "Zenbat Jainko dira munduan? Bi, nire jauna"

- **Erref:** TOL-008/068
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 01:29:19. **Bukatu:** 01:30:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Elizaren indarra du hizpide. Pazkoazkoa egiteko txartelak eskuratzeko, apaizak doktrina galdetzen zuen. Auzoko gizon bati buruzko pasadizoa kontatzen du.

42. "Nolako gurasoa, halako semea"

- **Erref:** TOL-008/070
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 01:31:43. **Bukatu:** 01:34:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Garizumako sermoiak oso luzeak izaten omen ziren. Behinola, fraidea "nolako gurasoa, halako semea" aritu zen sermoian esan eta esan. Elizatik ateratakoan, auzoko gizon batek egindako ateraldia kontatzen du: "Hala Jainkoa! Gezur ederra esan dik! Nire aita ez huen ni bezalakoa!".

43. Neska-mutilak artazuriketan

- **Erref:** TOL-008/072
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 01:34:50. **Bukatu:** 01:37:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserrria » Baserriko lanak » Artoa
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Neska-mutil garaiko kontuak. Baserrietan, artazuriketan gustura aritzen ziren gazteak; ilunpean, "xirriak egiten..."

44. Gauean, neskak bisitatzen joandakoak

- **Erref:** TOL-008/074
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 01:37:33. **Bukatu:** 01:40:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Gaztetako ibilerak. Bedaion ezaguna den pasadizo bat kontatzen du: joan dira bi mutil gazte gauen baserri batera bertako alabak bisitatu asmoz, eskailera bat erabili dute haien logelara sartzeko...

45. Sorgin kontuak

- **Erref:** TOL-008/075

- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 01:40:56. **Bukatu:** 01:42:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Sorgin kontuak ditu hizpide. Hainbat auzokide sorgintzan aritzen omen ziren; maindirearekin goitik behera estali eta bidean ateratzen omen zitzaien gaueko ibiltariei.

46. Eskopetak agertzean, sorginak bukatu

- **Erref:** TOL-008/077
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 01:44:21. **Bukatu:** 01:45:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Sorgin kontuak ditu hizpide. Lehen, jendeak beldurra zien sorginei, baina denborarekin eskopetekin ibiltzen hasi zen jendea. Orduan, sorginak desagertzen joan omen ziren.

47. Sorginak, "ez direla, baino badirela"

- **Erref:** TOL-008/078
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 01:45:38. **Bukatu:** 01:46:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Sorgin kontuak ditu hizpide. Badaion, sorginei buruzko esaera bat dute: sorginak, "ez direla, baino badirela".

48. Apaiz ehiztaria

- **Erref:** TOL-008/081
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 01:47:27. **Bukatu:** 01:49:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Bedaioako apaiz ehiztariari buruzko pasadizoa.

49. Bedaioko 'Ingurutxo'

- **Erref:** TOL-008/083
- **Iraupena:** 0:04:06. **Hasi:** 01:50:09. **Bukatu:** 01:54:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

'Ingurutxo' dantzari buruz hitz egiten du. Joan Antonio Sarasola txistulariaren omenaldirako ikasi omen zuen dantza hori. Denbora batez, galduta egon zen dantza hori egiteko ohitura Bedaion, baina Karlosen gazte garaian berreskuratu zen.

50. 'Txano gorritxo' antzeztutakoa

- **Erref:** TOL-008/085
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 01:55:21. **Bukatu:** 01:56:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Eskola garaiko kontuak. Maistra batekin Txano gorritxo antzezlana prestatu zuten eskolan. Gero, plazan antzeztu zuten. Antzezlana euskaraz egin zuten. Karlosek otsoarena egin omen zuen.</p>

51. Harri festaren jatorria eta zahagi-ardoa

- **Erref:** TOL-008/086
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 01:56:40. **Bukatu:** 01:58:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

Harri festaren jatorriari buruz hitz egiten du. Harri festaren egunean egin omen zuten 'Txano gorritxo' antzerkia umeak zirela. Zahagia zer den azaltzen du. Festaren hasierako urteetan, zahagi-ardoa eta ogia herriak jarri ohi zuen. Gerora, bazkaria etxetik prestatuta eramaten hasi zen jendea.

52. Harri festako jolasak

- **Erref:** TOL-008/087
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 01:58:54. **Bukatu:** 02:00:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

Karlos umea zela, Harri festan zer jolas izaten ziren kontatzen du. Umeei begiak estaltzen zizkien, eta makila batekin lurrezko eltzeak hautsi behar izaten zituzten...

53. Bertsolariak festetan

- **Erref:** TOL-008/091
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 02:04:39. **Bukatu:** 02:05:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Karlos umea zela, Bedaioko festetan bertsolariak izan ohi ziren.
Lazkao Txiki, Mitxelena... aipatzen ditu. Jende asko bildu izan da Bedaioko festetan.</p>

54. Eguterako eta ospelekoen arteko "pikea"

- **Erref:** TOL-008/093
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 02:06:08. **Bukatu:** 02:08:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

Auzokoen arteko harremanak. Bedaion, eguterako eta ospeleko auzokideen artean "pikea" zegoen. Festetan, aizkora apustua jokatuta da ospelekoen kontra.

55. Eguterakoak eta ospelekoak

- **Erref:** TOL-008/095
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 02:08:09. **Bukatu:** 02:08:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Auzokoen arteko harremanak. Bedaion, eguterako eta ospeleko auzokideen arteko bereizketa egiten zen. Muga non zegoen aipatzen du.

56. Ramon Jauregi harri-jasotzailea

- **Erref:** TOL-008/098
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 02:11:27. **Bukatu:** 02:13:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Herri-kirolak

Laburpena:

Ramon Jauregi (Aimar Irigoienen aitona) Bedaioko harri-jasotzaileari buruz hitz egiten du. 'Bedaio'-k egindako marka, elikadura... aipatzen ditu.

57. Gipuzkoa eta Nafarroa arteko muga

- **Erref:** TOL-008/101
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 02:14:40. **Bukatu:** 02:15:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Herri-lurrak eta lur pribatuak

Laburpena:

<p>Askaraten zegoen Gipuzkoa eta Nafarroa arteko muga. Bi etxe zeuden, eta mikeleteak egoten ziren bertan. Mikeleteek txapel gorria erabili ohi zuten.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-06-13

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com